

5.63x7.84	1/2	עמוד 1	the marker - הארץ	03/11/2025	95801141-9
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

יאיר נתניהו הוא רק קצה הקרחון: הכספים והג'ובים שמניעים את המוסדות הציוניים :



לא רק יאיר נתניהו הסכם
המוסדות הלאומיים חושף
חגיגת בזבזים ומינויים של
מיליארד שקל – בחסות כל
הסיעות שמיוצגות בהם



25.71x32.08	2/2	עמוד 4	the marker - הארץ	03/11/2025	95801103-7
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

יאיר נתניהו הוא רק קצה הקרחון: הכספים והג'ובים שמניעים את המוסדות הציוניים :

יאיר נתניהו הוא רק קצה קצה הקרחון: הכספים והג'ובים שמניעים את המוסדות הציוניים

בהסכם בין הסיעות, שלא מומש בסוף, הוחלט להגדיל את מספר חברי ההנהלה ומנהלי המחלקות בהסתדרות הציונית העולמית מ-16 ל-25 – בעלות של עד 1.5 מיליון דולר בשנה לכל אחד • כדי לממן את החגיגה, הוגדל תקציב ההסתדרות שיועבר מקק"ל ל-90 מיליון דולר בשנה

סימי ספולטר

אחת לחמש שנים נערכות הבחירות לקונגרס הציוני הער למי. הבחירות רוויות היצרים הן רק אות הפתיחה למאבקים פנימיים על ליטרת הבשר: מי ייאירי השקלים שזורמים דרך ההסתדרות הציונית, קק"ל והחטיבה להתיישבות.

בשבוע שעבר היה אמור להיסגר המשא ומתן שיביא את כל הסיעות לחתום על הסכם קואליציוני, אלא ששם אחד שצורף לרשימת הנהנים פוצץ הכל. מיקי זוהר, יו"ר הכנסת המשמש גם יו"ר סיעת הליכוד במוסדות הלאומיים, הודיע על המינוי של יאיר נתניהו לראש מחלקת ההסתדרות הציונית – ועורר סערה ציבורית.

בחירת ההסכם, שלא מומש לבסוף, ממחיש כיצד משמשים המוסדות הלאומיים כר פורה לחגיגה חסרת עכבות של בור בוז כספי ציבור וחלוקת ג'ובים. התפקיד שיועד לנתניהו הן הוא רק אחד מתוך עשרה שהיו אמורים לאיש אנשי ליכוד במסגרת ההסכמות. בסך הכל חולקו קו בהסכם כ-80 תפקידים בשכר, ועוד עשרות תפקידים שלא בשכר, אך עם השפעה משמעותית בשורה של מוסדות – כולל ההסתדרות הציונית, הסוכנות היהודית, קרן קיימת לישראל, קרן היסוד והקונגרס הציוני.

כדי להשביע את התיאבון המפותח של הסיעות הרבות שהתמודדו בבחירות, הוחלט להגדיל באופן דרמטי את מספר חברי ההנהלה ומנהלי המחלקות בשכר מ-60 ל-90 מיליון דולר בשנה. כל התוספת נועדה למימון בעלי תפקידים בלבד. זהו דפוס חוזר, לאחר שההסכם הקודם ב-2020 העלה גם הוא את הסכום ב-50%.

ומה יעשו עוד תשעה גוראים משרה? לשם כך נדרשים עוד סעיפים מתוקצבים. כך למשל, ההסכם כולל הקמה של מינהלת לאחדות העם היהודי, שאותה יחלקו ברוטציה סיעת



הנשיא יצחק הרצוג בקונגרס הציוני. פוליטיקאים אוהבים את המוסדות הלאומיים מאחר שהם לא מחויבים בשקיפות צילום: חיים צח/לע"מ



יאיר נתניהו. המקל עובר בתוך המשפחה צילום: אוהד צויגנברג

התפקיד שיועד לנתניהו הן הוא רק אחד מתוך עשרה שהיו אמורים לאיש אנשי ליכוד. בסך הכל חולקו בהסכם שלא מומש כ-80 תפקידים בשכר

שקל בממוצע. ב-2021, על רקע העלייה בשיווקי הקרקעות, וינק גם הסכום שמגיע לקק"ל ל-5.6 מיליארד שקל, וב-2022 הגיע לשיא של 6.8 מיליארד. ב-2024, השנה המלאה האחרונה, קיבלה קק"ל מרמ" 4.6 מיליארד שקל. מלבד הג'ובים הרבים, פוליטיקאים אוהבים את המוסדות הלאומיים גם מאחר שהם אינם

מפעילויות הגופים. מרבית התקציב של קק"ל מגיע ממכירת קרקעות קק"ל על ידי רשות מקרקעי ישראל (רמ"י). ככל שמחירי הקרקעות עולים והיקף השיווקים עולה, כך קק"ל מקבלת יותר כספים. לפי נתונים שהגיעו לידי TheMarker, ב-2016-2020 העבירה רמ"י לקק"ל בכל שנה כ-1.5 מיליארד

ציבור רוכשי הדירות, שתשלומיו מממנים את רכישת הקרקעות, מממן גם מוסדות היסטוריים שמשמשים את הפוליטיקאים כמוקדי כוח לא שקופים לחלוקת ג'ובים

ערים אלה, ולא למשל שדרות, נתיבות ואופקים? אין דרך לדיעת, ניתן רק לשער.

מרבית התקציב מגיע ממכירת קרקעות

סעיף נוסף מחייב את הימנעו תא, חברת הביצוע של קק"ל, לעסוק ב"גאולת קרקעות" בתקציב של 250 מיליון שקל בשנה. הרקע לסעיף הוא הכנס של נציגי הסיעות הדתיות-לאומיות על כך שהחברה לא "גאלה קרקעות" מידי ערבים בשטחים, בשל לחצים שהופעלו על ידי סיעות השמאל. סכימה של ההסכם לחמש השנים הקרובות מעלה הוצאות של מיליארדי שקלים. רק התוספת התקציבית בהסכם, ללא סעיפי ההגדלה בעשרות אחוזים של תקצוב קיים, היא כ-1.8 מיליארד שקל עד 2030.

מקור הכסף הזה, בניגוד למה שעשויים לחשוב רבים, אינו תרומה של נדבנים יהודים בתפוצות, וגם לא הכנסות עצמיות

המזרחי העולמי וכחול-לבן. בעל הגיב, נכתב בהסכם, יהנה מהקצאה של ההסתדרות הציונית בסך 200 אלף דולר לפעילות המינהלה, ובנוסף "הצדדים יפלו על להבטיח תמיכה שתית של קק"ל בגובה 7.5 מיליון שקל בפעילות המינהלה".

בנוסף לחלוקת ג'ובים שימש ההסכם להניב לכל סיעה הישראית פנימיים. כך למשל, ישראל ביתנו קיבלה הגדלה של 40% בתקציב היחידה לגיוס משאבים בקהילות דוברות השפה הרוסית. מנגד, סיעות חרדיות השיגו הגדלה של 30% בתקציב פעילות חינוכית וציונית בקרב ולמען נוער נושה.

דוגמה למעין הישג לליכוד הוא 100 מיליון שקל לפיתוח ערים מסוימות בנגב, וצוין כי תגובת תוכנית "בדגש על הרשויות המקומיות דימונה, ירוחם, מצפה רמון ועוד, בהיקף שלא יפחת מ-100 מיליון שקל ב-2030-2026". מדוע דווקא